

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETESEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az államjegyek beváltása.

Budapest, július 27.

Az államjegyek bevonása tekintetében megtörtént az első gyakorlati lépés. Egy forintos államjegyeket az államkincstár többé nem bocsát ki és a mi az állampénztáraknál befoly, azt visszatartja és többé a forgalomnak ki nem adja.

Hova hamarabb el fog tűnni tehát az egyforintos az általános pénzforgalomból és helyét az egykoronások és ezüst forintosok fogják elfoglalni. Rég megszokott kényelemtől válik meg közönségünk, midőn a könnyen kezelhető papírpénz helyébe lép a súlyos ezüst, de kénytelen kelletlen bele kell törödni a változásba.

A valutarendezés előfeltétele, hogy az államjegyekkel való gazdálkodás teljesen kiküszöböltessék pénzrendszerünkben és az államjegyek helyébe, a kis forgalom részére egyelőre az ezüst lép. Az ezüstnek ilykép fizetési eszközként való felhasználása nem jelenti az ezüstnek régi jogaiba visszahelyezését. Nem úgy tér vissza az ezüst, mint a hogy elvált annak idején a pénzforgalomtól, mint értékmerő és fizetési eszköz, mint valutát alkotó pénz. Időközben elvesztette első tulajdonságát és csak mint kiegészítő fizető eszköz fog szerepelni új pénzforgalmunkban.

Az ezüstpénzzel való kiegészítése a forgalom szükségleteinek és igényeinek, tehát még korántsem jelenti a készfizetések felvételét, mely csak az aranyak a forgalomba való bevonása által fog megtörténni, hanem előkészítő lépés arra, hogy az arany forgalma életbeléptethető legyen

és arra, hogy az arany a forgalomban megmaradjon.

Kétszáz millió forintnyi függő adósságot fognak a legközelebbi időben a monarchia két államának pénzügyminiszterei törleszteni, két harmadát egész függő adósságoknak, az által, hogy az államjegyek megfelelő mennyiségét a forgalomból kivesszük.

A monarchia pénzforgalmának e tekintélyes részét más fizetési eszközzel kell pótolni. Egyelőre e pótlás ezüstkoronákkal és ezüstforintokkal fog történni.

De a most megkezdett művelet nemcsak azért fontos, mert az államjegyeknek a forgalomból való kivonása következtében közelebb jutunk a valutarendezés végső céljához, az aranyban való fizetések megkezdéséhez.

Fontos e művelet — és épen ez adja meg jelentőségét — azért, mert végrehajtása fogja megmutatni, mily mennyiségben alkalmazható majd a forgalomban az arany mellett más eszköz is, a nélkül, hogy a fizetési eszközök az aranyvalután csorbát üssenek.

Az államjegyek bevonása nem lett volna feltétlenül szükséges a készfizetések felvételéhez. Elegendő lett volna annak kimondása, hogy az államjegyek ezentul készpénzre bármikor beváltatnak.

De vajjon akkor megfeleltünk volna-e a helyes valutapolitika igényeinek? Elértük volna-e azt a célt, hogy a forgalom más, jobb, megfelelőbb pénzt kapjon? Megmaradhatott volna-e leendő valutánk tisztán, a veszedelmek idején? Mondhatnók-e, hogy megteszünk mindent az aranyvaluta behozatalára és mondhatnók-e, ha tényleg

megkezdjük az arannyal való fizetést, hogy tiszta aranyvalutát léptettünk a papírvaluta helyébe?

Bármily fizetési eszközökkel helyettesítsük is a mai papírforgalmat, mindenképp meg kell tapasztalatilag állapítanunk, mily nagy összeget igényel a pénzforgalom, hogy a forgalomba bocsátott pénzmennyiség sem nagyobb, sem kisebb ne legyen?

A készpénzfizetések megkezdésének legfontosabb kérdése lesz annak kikürtelése, hogy a pénzforgalom ne gyarapitassék és tulhajtottan ne apasztassék. A mily veszélyeket rejt magában az arany mellett forgalomban hagyott forgalmi eszközök tulszaporítása, ép oly nagy a veszély, ha az igények ki nem elégíthetők.

A nagyobb forgalmi eszközökről a gondoskodás főleg, de a kisebb eszközöknél, a kisebb forgalomnál állhat be esetleg végzetessé válható tévedés. Ezért nem volt az államjegyek kérdése másképp megoldható, mint azok teljes bevonása által; mert ma nálunk a kis forgalom igényeit teljesen az államjegyek elégítik ki, eltekintve a forgalom igényeinek megfelelő és soknak épen nem mondható változó pénzforgalomtól.

Az államjegyek beváltása és főleg az egy forintos államjegyek teljes bevonása próbája lesz annak, mily összegekre van a kis forgalomnak szüksége. Nem lesz ez végleges eredmény, mert az aranyban való fizetések felvétele után jelentékenyebb mértékben fognak előállni a nagy forgalomban a pénzhelyettesítő intézkedések és nagy mennyiségű kisebb fizetési eszköz, melyet ma cheque és clearing forgalmunk fejlet-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Három galamb és egy babszem.

— Luigi Capuana. —

A mosóné és a szomszédasszonyok, akik a betegágyas asszonynak segíteni jöttek, elmentek. A szegény asszony sápadtan, beesett szemekkel igyekezett föltámaszkodni a vánkossra, a szomorúan mosolygott férjére, aki kicsiny takarót teendett a csecsemőre, s aztán az ágy egyik szegletébe tette, hadd aludjék. Az éjszaka csöndjét nem zavarta meg egyéb zaj, mint a macska dorombolása, mely egy széken foglalt helyet.

Az asszony egyszerre csak megszólalt:

— No nézd! elalszik a mécs.

A férj felelni akart, de az asszony kiabálni kezdett:

— Jaj!... megfulladok, meghalok.

Férje odarohant, s kétségbeesetten hívta a szüzanyát segítségül:

— O Madonna szantissima!

A haját kezdte tépni, s a felesége nevét hangoztatta: Santa! Santa! Az asszony szeméi lecsukódtak, szája kinyílt, karjaival görcsösen hadonászott, azután élettelenül fordult le feje a vánkorról.

— Santa! Santuzza!

Nino örülten rohant le a lépcsőn az utcára.

— Segítsetek keresztények!... Peppa néni, Paolo, segítség!

Azután elrohant orvosért.

A szegény Nino Spaso maga sem tudja, hogy négy apró gyermekkel egyszerre özvegy lett. Mindig azt hajtotta, hogy mint vihette az isten a paradisosmaa annak a négy kis gyermeknek az anyját, mikor oly nagy szükségük volt rá.

A szomszédok csendesen sirdogáltak a halottas házban, s nagyon szánták a szegény embert, aki elkeseredésében kikelt a madonna s Jézus ellen. Ki-bejártak a halottas szobában, melyben az asszony feküdt, egy vékony lepedővel leboritva. A férj minduntalan oda ment hozzá, mintha költögetni akarta volna: Santa! Santuzza.

A nagy jajgatásra felkelt a három nagyobbik fiú is, akik a szomszéd szobában aludtak s szeretnék volna látni azt a testvérkét, kit az anyjuk a napokban megígért nekik.

Azon pörén, egy kis ingben ugráltak ki ágyaikból, körbetogták az új testvérkét, becézgették, s boldogságtól ragyogó arccal csirögtek, nem is sejtve, hogy mind a négyen árvák. De nem értették az apjuk istenkáromló szavait sem, aki folyton azt hajtotta, hogy az Isten miért nem vette el mind a négy gyereket, s miért nem hagyta meg az anyjukat.

A férj még két nap múlva sem jött magához, folyton zugolódott az isten ellen.

— Térjen magához, Nino koma, s ne legyen ugy elkeseredve.

— Hát ezekre a kicsinyekre ki fog gondot viselni, míg nekem a házon kívül kenyéremet kell megkeresnem?

— Hát nem vagyunk mi itt? — kérdezték a szomszéd asszonyai és lányai kórusban.

Igaz is, hogy ott voltak. Egész nap a Nino házában sürgött-forgott a magas, barna, tekete szemű Nela, a Peppa néni lánya, meg a szőke, halavány, kissé elhízott Ciccia, a Paolo lánya és a komoly, méltóságos Carmela, a Faustina anyó lánya.

Ez a három lány versenyt öltöztette a mosdatva a kicsinyeket, élénkségükkel egészen betelt a ház, kitakarították a szobákat, megfőzték az ebédet és a vacsorát, úgy hogy Nionak szinte három felesége volt, mint ahogy egy gonosz nyelvű szomszéd mondta.

— Fogadni mernék, hogy Nino koma nem fog tudni köztük választani, — mondá Róza, a sarki szénkereskedőné.

Mintha szegény Nionak azon járt volna az esze, hogy mentől hamarabb megnősülhessen.

Az mégis csak tény volt, hogy egy asszony helyett három volt a házban, egyik jobb, mint a másik. Meg kellett látnia Nionak, hogy a három leány nemes versenyt fej-

lensége mellett a nagy forgalom absorbeál, fel fog szabadulni.

De mindenestre képet fog nyújtani az államjegyek bevonása által teremtett állapot a jövőre nézve és biztos alapokra fogja fektetni valutarendezési akciónk folytatását és betetőzését.

BELFÖLD.

A katonai büntető törvény.

Bécsből írják a „Pester Correspondenz“-nek: Kriegerhammer miniszter komolyan abban a veszélyben forgott, hogy a delegációk tárgyalásaiban nem vehet személyes részt. Törött karja sehogy sem akart gyorsan gyógyulni és komolyan attól tartott, hogy a hadügyminiszter hónapokig a szobához lesz lánczolva. Szerencsére váratlanul jobbra fordult a dolog és a kar gyorsan gyógyul, úgy hogy a hadügyminiszter ma már sétakocsizást tehetett, felkötött karral.

Az új hadügyminiszter sokat tart arra, hogy tározóját személyesen képviselje a delegációk előtt és kész esetleg a legcsekélyebb részletekbe is bocsátkozni. O ugyanis gondosan tanulmányozta költségvetését és ismeri annak minden egyes tételét ugyiszólván kívülről.

Krieghammer hadügyminiszternek a magyar nyelv sem idegen: hosszú fényes pályafutásán majdnem mindig voltak magyar csapatok is a parancsnoksága alatt s ő mindig érdeklődött azok nyelve és szokásai iránt. De azért mint elődje, a magyar delegációban ő is egy, esetleg két magyar törzstiszt által fogja magát képviselni.

A katonai büntetőtörvényre vonatkozó reformjavaslat a napokban lett megküldve a magyar és az osztrák igazságügyi minisztériumoknak a hadügyminiszterium részéről, és pedig a mint itt reménylik: végleg elfogadható alakban. A hadügyi igazgatás körében öszintén rajta voltak, hogy Szilágyi és Schönborn gróf követeléseinek eleget tegyenek és a legtöbb módosítást, melyben a két igazságügyi miniszter megegyezett, felvették a javaslat szövegébe. Krieghammer ur igen élesen sürgette a vonatkozó munkálatokat és minden áron szeretné odajuttatni a dolgot, hogy a közvélemény által már oly rég óta óhajtott és követelt reformról szóló törvény már a jövő évben perfeit legyen. Az új hadügyminiszternek egyáltalán igen határozott érzelme van a korszellem humanitárius követelményei iránt.

Wekerle lemergi utja.

Wekerle magyari miniszterelnök fogadására, aki a lemergi kiállítás egy későbbi időpontban meglátogatni szándékozik, Sapieha herceg és a lengyel arisztokrácia részéről rendkívüli előkészületek tételnek. Bizonyos hogy majdnem valamennyi lengyel birodalmi gyűlési képviselő és a lengyel arisztokrácia elítje Ausztriából és Porsországból jelen lesz Lembergben.

Részletfizetésre.

— Egy törvényjavaslat. —

— július 27.

Egy igazán kapós törvény lesz, melynek gyakorlati hasznát veszi a magyar nép, melyet sokszor vakmerőséggel és furfanggal hajtogat a mindenféle nyári hitványságokban utazó invázió. Ez a részletfizetéses eladások szabályozásáról készült törvényjavaslat, ha erőre emelkedik — meg fogja védeni a haza évek óta zaklatott jóhiszemű magyar közönségét a jobbára külföldi vigécek manővereitől, amikkel nem egy jóhiszemű embert tettek már teljesen tönkre.

Az utóbbi években különösen veszedelmesen grasszáltak a „váltókkal“ dolgozó vigécek. Arról, hogy micsoda szédelést és romlást idéznek elő az ilyen részletfizetéses ügyletek, amikbe erőszakoskodó, ügyes vigécek beleviszik a jóhiszemű, tapasztalatlan embereket, jobbára iparosokat, szomorú képet nyújt a különböző bíróságoknál folyamatban levő részletfizetéses pörök egész tengere. Ezek a pörök mindig a vevő kárával dőlnek el, úgy vannak azok a részletfizetéses váltók megszerkesztve, amiket a tapasztalatlan, vagy tudatlan emberekkel az ügynökök aláíratnak. A részletfizetéssel dolgozó külföldi cégek nem félnek a pörtől, mert az irás szerint a mit az áldozattal aláírat az ügynök, az ügylet, s ha pör lesz belőle, külföldi bíróság kezébe kerül. No, aztán van a szegény rászédett iparosnak jó dolga. Egy ilyen pör a kisiparost az anyagi romlásba sodorja a perköltségeivel.

Amennyi tenger panasz hangzott és hangzik e miatt nálunk is évek óta, épp úgy, mint az országban, — valóban régen rászorult a közönség arra a védelemre, melyet most jó későn végrehajtani ígérnek.

Ezért szívesen fogadjuk általában azt a törvényjavaslatot, melyet az ingóságoknak részletfizetésre való eladásáról és az 1883. évi 31-ik törvényzikk módosításáról készítettett a

kereskedelmi miniszter s most küldött meg a kereskedelmi kamarának is tárgyalás végett.

A törvényjavaslat, mely az ősszel kerül a parlament elé, a következőképen rendezi ezt a fontos kérdést:

A javaslat első szakasza szerint úgy az eladó, mint a vevő köteles kölcsönösen viszszeríteni az adott ingóságokat, illetve a befizetett összeget az esetben, ha az eladó a vevővel szemben fenntartotta a jogot, hogy a szerződés be nem tartása esetén a szerződéstől visszaléphet. Ezzel ellenkező egyezkedés nem érvényes.

A második szakasz a fenti esetekben felelőségre kötelezi a vevőt a szerződés okozta károkért és csökkenéséért, amely az ő hibájából származott.

Az eladót ingóság használása esetén a vevő tartozik annak értékét megtéríteni. Ezen túl terjedő egyezkedés vagy esetleg bírság megállapítása érvénytelen.

A harmadik szakasz értelmében a részletek be nem fizetése esetén az egész hátralékos összeg csak akkor esedékes és az eladó csak akkor követelheti annak egyszerre való befizetését, ha a vevő már három részlettel adós és az esedékes részletek az egész vételár tizedrészét teszik ki.

A negyedik szakasz kimondja, hogy a három első paragrafus oly szerződésekre is alkalmazandó, amelyeket a részletfizetésre történt vásárlás céljából más jogügyleti formában, például bérszerződés alakjában kötöttek.

Az ötödik szakasz szerint, ha írásban kötötték meg az egyezséget, a vevőnek is át kell szolgáltatni az okmány egy példányát;

A hatodik szakasz értelmében a sorsjegyeket és más nyeresémmel járó értékpapirokat részletre eladni nem szabad. E tilalomnak alá vannak rendelve azok a társaságok és egyesületek is, amelyek ily értékpapírok megszerzése céljából keletkeztek, ha nem az 1875. 35. törvényzikk 11. §-ának megfelelőleg alakultak meg. Egyéb értékpapírokra vonatkozólag az 1883. évi 21. törvényzikk intézkedései maradnak érvényben.

A hetedik szakasz 100—600 koronával sújtja azokat, akik a jelen törvényjavaslat intézkedései ellen cselekszenek és kihágásuk felett az iparhatóság ítélt. A bírságpénzeket az ipari és kereskedelmi szakoktatás céljaira fordítják.

A nyolcadik szakasz értelmében ez a törvény oly üzletekre nem terjeszkedik ki, amelyeknél a vevő bejegyzett kereskedő.

A kilencedik szakasz szerint a javaslat a kihirdetés napján lép életbe, de az életbelépése előtt kötött üzletekre nem alkalmazható.

A tizedik szakasz a kereskedelem és igazságügyi minisztereket, Horvát Szlavonországban a bánt bizza meg a törvény végrehajtásával.

tett ki a dologban, s az előzékenységben. — Ezre kellett vennie, hogy a szoba nagyobb rendben volt, mint mikor szegény felesége élt, hogy fehérműi tisztábbak, gyerekei csinosabbak, rendesebbek, ebédjei és vacsorái izletesebbek voltak.

— Mégis csak jó az Isten, hogy oly jó szomszédokat adott!

S nem győzte áldani Nela kezét, a ki oly rendben tartotta a ház tájékát, Cicciasét, ki hóhéren mosott, s Carmeliasét, a ki járatta a gyerekeket.

Ha Ciccia akarta a szobát takarítani s az ágyat megvetni, Nela nem engedte, mert „az az ő dolga.“ Ha Nela akarta a gyerekeket mosdatni s öltöztetni, akkor meg Carmela haragudott meg, „mert az meg az ő dolga.“ Ha pedig Carmela akarta magát beleártani a konyhába, akkor Nela bosszusan mondá: „menj ki innen, elég vagyok én itt magam is.“

Nino mind ezekre szomorúan mosolygott.

Ha Carmela reggel előbb jött, mint a többi, s azt kérdezte Ninótól, hogy mire való a többi lány, a lassu dolgozó Ciccia s a főzni nem tudó Nela, akkor szegény Nino vállat vont, s igazat adott neki, igazat adott Ciccianak is, ha ez Carmelát ócsárolta, és igazat adott Nelának is, aki meg azt vetette a másik kettőnek a szemére, hogy kaczerák, czipfrákkodók.

Mit tehetett szegény Nino egyebet, mint

hogy igazat adott mindhármójuknak, csak-hogy békében lehessen.

Mikor Ceccia és Carmela meglátták, hogy Nela nagyon kellett magát az özvegy embernek, összedugták a fejüket: „Ni, milyen kaczer!“

De Carmela és Nela is szapulták Cicciasét, mikor azt látták, hogy összeül Ninóval egy szögletben, s halkan sugdos neki valamit, mintha ő lenne az asszony a háznál.

Valamint hogy Nela és Ciccia és leszedték a szentelt vizet Carmeláról, mikor azt látták, hogy fölgyürt ingujakkal dolgozik a háznál, mint valami gazdasszony, — csak-hogy Nino meglássa a szép kövér karjait. Pedig hát Nino nem is vette észre.

Nino ovakodott kimutatni örömét Isten e kegyelme fölött. Nem beszélt többet a halott-ról, s nem járt sehova mulatni, még a gyász-idő letelte után sem. Megült egy sarokban, vagy végigfeküdt az ágyon, két kezét összetette a nyaka alatt, s elgondolkozott.

Egyszer ebéd után azt kérdezte tőle Nela: — Nino, mit akar csinálni ezzel a négy gyerekkel?

Nino nagyra nyílt szemekkel bámult a leányra, mert nem értette el mindjárt a célzást.

Másnap meg Ciccia állt elő.

— Ki tudja, Nino, hogy fél esztendő mulva ki fogja kimosni a maga fehérműt?

Nino szótlanul nézett Cicciasra, s majd hogy azt nem mondta, hogy bizony ügyesebb kezét nem fog találni az övénel.

Másnap nagyon örült neki, hogy semmit ki nem szalasztott a száján.

Harmadnap Carmela, a mindig meztelen karral járó Carmela volt közvetlen közelében. Piros szallagokat varrt Nino hegyes kalapjára, szicíliai szokás szerint, s ahogy megigazitotta a kalapot Nino fején, véletlenül e, vagy nem, füde karjával megérintette több ízben Nino arcát. A férfinék jól esett a gömbölyű kéz füde illata s bársnyos tapintata.

Ime, alig egy hete, hogy feleségét eltemette, s már is közel van ahhoz, hogy eltejtse.

Nino nem bánta volna, ha ez az állapot mindig így tart. De egy reggel beállított hozzá Peppa, a Nela anyja, rokkával és kenderrel, nagy komolyan.

— Nino koma beszélni szeretnék magával öszintén, azt hiszem, hogy nem veszi rossz néven az őszinte szót.

— Beszéljen Pepa néni!

— Ha maga becsületes ember, s szent József is úgy akarja...

Nem folytathatta, mert bejött Paolo szomszéd, orrfacsaró pipájával. Csak a komát akarta meglátogatni. Nagyon örül, hogy jó egészség-

KÜLFÖLD.

A koreai viszály.

A Reuter ügynökség jelenti, hogy a kínai és japáni nagykövetekhez tegnap nem érkeztek hírek Kelet-Azsiából. Mindinkább meg erősödik az a hit, hogy a háboru leg alább mostanra el lesz kerülhető.

Az angol alsóház tegnapi ülésén Grey államtitkár kijelentette, hogy az angol kormány e hó 19-én táviratban utasította berlini, pétervári, párisi és római képviselőit, hívják fel az illető kormányokat, hogy utasítsák pekingi és tokiói képviselőiket, hogy támogassák a britt képviselők fáradozását a háboru elkerülése érdekében.

Az illető kormányok erre képviselőiknek megfelelő utasításokat küldtek. Az angol kormánynak nincs értesülése a Japán és Kína közti ellenségeskedés kitöréséről, bár az a hír terjedt el, hogy nemrég japán csapatok és néhány koreai őrszem lövéseket váltottak.

Caserio védelme.

A Corriere della Sera interviewot közöl Podrejderrel, Caserio védőjével. Podrejder elmondta védelmének alapvonalait; szerinte Caserio beszámíthatatlan; Cettéből Lyonba való hirtelen elutazásának és Carnot meggyilkolásának rugója öröklött elmekórság és epilepszia. Ezt az elméletet Lombroso és mások tudományosan fejtegették; továbbá okmányokkal fogja bebizonyítani a védő, hogy Caserionak három vérrokona, köztük két nagybátyja, tébolyházban volt.

A cárevice Koppenhágában.

Az orosz trónörökös az „Észak csillaga“ hajón tegnap délután odaérkezett. Az érkezőt a király, a trónörökös pár és az egész királyi család fogadta. Az orosz követ, valamint a trónörökös orosz ezredének tisztjei szintén megjelentek üdvözlésére.

Anarkista-pör Párisban.

Meunier anarkista felett, kit Angolország rövid idő előtt kiszolgáltatót, az esküdszék fog itélni. Meunier 1892-ben mint a Loban-kaszárnyában és a Very-féle vendéglőben történt robbanások tettesét in contumaciam halálra ítélték. Meunier az ellene emelt vádak határozottan tagadja. A tanúk kihallgatása nem volt érdekes.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 756.7 milliméter. délután 2 órakor 756.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $^{\circ}C + 22.4$. délután 2 órakor $^{\circ}C + 31.5$. Szél iránya

és ereje: reggel 7 órakor K. 3. délután 2 órakor DN. 5. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Július 28. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Helyenként csapadék.

Aradiak Nagyváradon.

— A jövő havi kirándulás. —

Elég kellemetlen, feszült viszony uralkodott sok ideig Arad és Nagyvárad között, mely harc a királyi tábla felállításakor kezdődött, s folytatódott minaddig, míg mi aradiak be nem láttuk, hogy azért a kis táblácskáért kár hercehurczát provokálni, s míg a közös szintársulat nem lön egyik láncszemévé a Nagyváradal jelenleg fennálló jó viszonynak.

Dictum, faktum kibékültünk és azóta szeretjük is, meg is becsüljük egymást. A peceparti Athén és a Marosmenti Páris szépen összebarátkoztak.

Es ezt a baráti viszonyt, mely bizonyára csak elő fogja mozdítani a két város érdekeit, — most még szorosabba fűzik Arad és Nagyvárad Merkurjai. Tavaly tudvalevőleg a nagyvárad kereshető ifjak tettek Aradra kirándulást, most pedig, mint azt már többször említettük, az aradiak adják vissza augusztus 19-én az udvarias vizitet.

Dicséretükre legyen mondva a nagyvárad kereshető ifjaknak, serényen buzgólkodnak hetek óta, hogy az aradi vendégeket imponzánsan és szívélyesen fogadják, úgy, hogy sokáig kellemesen emlékezzenek vissza Nagyváradra. A szórakoztató bizottság sűrűn tartja értekezletét Kiss Károly elnökle alatt. Legutóbbi ülésén a fogadtatás részleteire vonatkozólag a következő határozatot hozták:

1. Az aradi vendégek augusztus 19-én érkeznek meg délelőtt fél 10 órakor. Ünnepeyes fogadtatás az állomásnál. A vendégeket magánfogatokon hozzák be a városba és itt a Rimanóczy-szállodában helyezik el őket. Rimanóczy Kálmán ez alkalomra ingyen ajánlotta fel az összes szobákat az aradi vendégeknek.
2. Délben bankett a vendégek tiszteletére a „Rózsabokor“-ban.
3. Délután népünnepély a Rhédey-kertben egybekötve sétahangversenynyel és a szokásos mulatságokkal.
4. Este táncmulatság a lövöldé-

ben, mely ez alkalommal pazarul fel lesz díszítve. A talp alá valót felváltva fogják huzni a katonazenekar és cigányzenekar.

5. Augusztus 20-án délelőtt találkozás egy később megállapítandó helyen. Megszemlélése a főbb gyári és ipari telepeknek. A város megtekintése.

6. Kirándulás a Püspök- és Felix-fürdőkbe. A vendégek a „Zöldfa“-utczáról indulnak a fürdőkbe.

7. Este díszelőadás a szinkörben a vendégek tiszteletére.

A rendező-bizottság által megállapított ezen program azonban csak halvány tervezeete annak a rengeteg sok özécónak, ünnepegeknek, a mivel az aradi vendégek fogadtatása össze lesz kötve. A kereskedő-ifjak voltaképpen a nagyvárad elökelő társadalmat és az e tekintetben agilisnak ismert férfiakat is beakarják vonni a rendezésbe. A százas nagy rendezőbizottság tagjaihoz már elküldötték a meghívókat, az közelebb megalakul és közelebb megkezdí működését a tervekjavasolás és mulatságkieszelés.

Szóval várja az aradi vendégeket minden, a mi csak szem és száznak kellemes. Ha Arad kitett magáért tavaly, hát Nagyvárad sem akar hátramaradni az idén.

A nagyvárad kirándulásra, a mint értesültünk, már eddig is igen sokan jelentkeztek, még pedig nemcsak a kereskedő ifjak köréből, hanem az elökelő aradi társadalom minden rétegéből. A rendezőbizottság reménye szerint az aradi vendégek száma megfogja haladni a 100-at.

HIREK.

Július 28. Szombat. Róm. kath. naptár: Ince. — Protestáns naptár: Ince. — Görög-keleti naptár (július 16.): Atenogén. — A nap két 4 óra 21 perczkor, nyugszik 7 óra 18 perczkor.

Szabadságharcezi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 2—4 és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgáriskola, földszint.

— Személyi hírek. Háss Sándor kir. tanácsos, az aradi ügyvédi kamara elnöke, családjával együtt a buziási gyógyfürdőben tartózkodik. — Waldstätten báró, hadtestparancsnok tegnap Aradra érkezett, hogy a legénység felett szemlét tartson. — Leszkay András színigazgató tegnap Aradon időzött. Innen az esti vonattal folytatta útját Karlsbadba.

— Eső. Sokáig szomjazott a föld, melyet a mult napok izzó sugarai a szó szoros értel-

ben van. Aztán félrevonta s megmondta neki, hogy Ciccio nem jöhet többet.

— Mert sok mindenfélét beszélnek az emberek. Csak nem ölhetek embert? ... Hanem ha a komának jó szándéka van...

Aznap csak Carmela jött el, szokása szerint feltürt ingujjakkal. Összetakarította a házat s megfőzte az ebédet. Megdagasztotta a kenyeret is, és pépet főzött a kicsinyeknek. Aztán pedig, mikor a dajka hazahozta az újszülöttet, kivette kezéből, kibontotta a pólóját, ruhát váltott neki, mintha csak az édes anyja lett volna, mintha az ilyesmihez hozzá lett volna szokva.

— Ne adjak Nino, egy tányér babot a dajkának? — kérdezte a férfitől.

Peppa néni elfintorította az arcát, s távoztában ezt sugta Ninonak.

— Mibe kerül Carmelának ez a bab?

Paolo szomszéd is kiverve a pipáját, föl-kelt a székről, kezet nyújtott Ninonak, s magában dohogva mondá:

— Elértettem. Tudom már, hogy kivel eszik egy tálból. Vájjék egészségére! Volt már annak a lánynak szeretője.

Carmela, aki mindent hallott, leeresztette a kötényét, letürtte ingujját, s távozni akart.

— Sajnálom Nino, pedig kár a kicsinyekért...

S zokogás kezdte fojtogatni a torkát.

— Hadd békéljenek, ne törődjék velük.

Tudom ugyanis, hogy csak rágalmazni akarják. A dűn beszél belőlük, — mondá Nino.

*

Másnap mégis mind a három leány megjelent. Nem szóltak egymáshoz, csak dühösen nézegették egymást, s mindegyik hamar el akarta végezni a dolgot a másiknak az orra elöl. Így aztán az ebéd megkozmásodott, a gyerekek piszkosak maradtak, a szobát nem söpörték ki, az ágy vetetlen maradt, mert egyik sem engedte meg a másiktól. Nela eltört két tányért, Ciccio a földhöz vágta a mosdótálat, árvizet rögtönözve a szobában, ketten együtt pedig Carmelát szapulták, aki nem való semmi dologra. Carmela persze nem maradt adós, s farizeusnak nevezte a két lányt, akik orránál fogva vezetik Ninót.

— Mit kevernek engem bele? — mondá Nino.

Azon éjszaka Nino alig tudott elaludni.

— S még azt mondják, hogy három feleségem van egy helyett! Köszönöm ezt a szerencsét. szent Antal, de nem kérek belőle, mondá a másnap is kitört csetepaté után. El kellene magamat határoznom valamire, mert így nem tarthat tovább a dolog. Csak a gyerekek ne lennének... De ha az Ur így akarta...

S este elhatározta magát. Nem felejtette el azt az üde kart, mely lágyan végigsimította az arcát. Mikor este taligájával haza-

ért, s Carmela bement az istállóba, hogy segítsen kifogni az öszvért. Nino megfogta a kezét.

— Egy szóra Carmela.

— Hagyjon nekem békét Nino.

— Mondani szeretnék valamit Carmela.

Ha megesküszik, hogy rágalom, amit az emberek mondanak...

— S el fogja hinni, ha megesküszöm?

— Elhiszem; meghalt feleségem lelkére mondom.

— Akkor megesküszöm az Isten e keresztjére.

S megcsókolta keresztbe tett két hüvelykujját.

Mikor Nino és Carmela mint új pár kijöttek a templomból, az időközben jó barátnékká vált Nela és Ciccio is a szomszédok közt voltak, kik őket a templom előtt várták, s úgy akarták megmutatni, hogy ők is örülnek.

A sarki szénáros asszony buzaszemeket hintett az új pár elé:

— Sok szerencsét s fiugyermekeket kívánok.

Paolo szomszéd gonoszul megjegyezte:

— Attól nem kell tartani, elhagadútték azt már Carmelánál.

Nela és Ciccio nevetni öröklödték.

Carmela köhögés ürügye alatt háromszor hátra köpött, mondván:

— Dögöljete meg!

mében megaszaltak. Tegnap este végre megjött a hön óhajtott eső. Este felé a láthatár alján nehéz fellegek gyülekeztek, melyek csakhamar elborították az ég asur kárpitját. Kilencz óra tájban leesett az első kövér, nehéz csepp, melyet csakhamar erős zápor követett. A parkok könnyen öltözött közönsége ijedten menekült fedél alá, a gazdák pedig hálaadóan mondogatták:

— Végre.

A kis esőnek, melynek valószínűleg tolytatása lesz, máris meg van a hatása. A tikasztó lég egyszerre lehült, a növényzet felüdült. A határban erősebb volt az áldás, mely nagy előnyére vált a fonynyadni készülő kukoricza termésnek.

— Metianu püspök figyelme. Mosniczáról írják lapunknak: Bázosán Vikentie helybeli lakós részére a községi előjáróság egy bizonyítványt állított ki, melyet a fennálló szabályok értelmében Adám Demeter gör. kel. román lelkésznek is láttamoznia kellett volna. Mikor Bázosán megkérte a pópát, hogy láttamozza a bizonyítványt, a pápa ezt válaszolta:

— „Magyar nyelven szerkesztett okmányokat nem írok alá és a pecsétet ilyesvalamire nem illesztem, mert felsőbb butasítással ettől eltiltattam, én pedig felettes hatóságaimmal ellenkezésbe jönni nem akarok.”

Ugy látszik, hogy a „Dreptatea” igazgatásai megtermették gyümölcsüket és már a mi békés délvidékünkön is kezdenek akadni fanatikus pópák, a kik parlagi módon merészkednek kifakadni a magyar állam hivatalos nyelve ellen. Reméljük és elvárjuk, hogy Adám Demeter mosniczai gör. kel. román lelkész felettes hatósága, Metianu János aradi püspök módot fog találni arra nézve, hogy a fanatikus pápa korlátolt homályosságából kiragadtassék és kötelességét teljesítse.

— Suciu Aurél és társai. Az elitelt román igazgatók most kezdik meg büntetésük betöltését. A szegedi államfogház eddigi lakóinak nem tetszenek az új vendégek, miért is folyamodtak az igazságügyminiszterhez, hogy küldönitse el őket az oláhoktól. Kívánságukat azzal indokolják, hogy az igazgatók fegyháza zátérdemelnének, nehogy olyan kényelmes és kellemes fogsgot élvezzenek, mint a többi államfogoty. Az igazságügyminiszter valószínűleg nem fogja annyira irigyelni az igazgató-elitelték fogsgát és nem fog kivételes intézkedéseket létesíteni azok számára.

— Aradi előadó. A magyarországi tanítók országos bizottsága idei nagygyűlését augusztus hó 20-án és 21-én Debreczenben tartja, a hol ez alkalommal országos tanszerkiállítást rendeznek. A nagygyűlésen az előadók közt szerepel Mádai Mátyás aradi igazgató tanár is, ki „Az ismétlő-oktatás országos szervezése” czimen fog előadást tartani.

— A kereki jegyzőség. Láz a Flórián volt kereki jegyző elhalálása folytán megüresedett a jegyzői állás Kereken, melyre Kábdébó Kálmán világosi főszolgabíró most hirdet pályázatot. A pályázati határidő augusztus 15-én jár le, a választás pedig a főszolgabíró vezetése mellett augusztus 16-án lesz megtartva.

— Huszárok a gyakorlaton. Kisebbszert, de érdekes gyakorlatot tartottak a huszárok a Szöllős alatt folyó József-nádor csatorna mentén. Mint Pankotai levelezőnk írja, a Nagyaradon állomásozó huszárezred találkozott az Aradról eléjük vonultakkal s fejtett ki egy minden tekintetben sikerült lovascsatát. Az ezen vidékre eső falvak s mezővárosok lakói tanui lehettek számos huszárösszeadásnak, lovas őrzáratok üldözésének s elfogásának. Különösen Pankotán, mely az

aradiak által elfoglalt egyik vonalnak majdnem közepére esett, nyújtott szép látványt négy piros ellenség-jelzőjü, (nagyváradi) kik mint előőrsök voltak kiküldve, a városka utcáin vakmerőn hol üzöbe vettek egy-egy ellenséges lovas s elvették a vitt jelentést tőle, hol meg elmenekültek az üldözésükre indult nagyobb számú ellenséges csapat elől. Az ütközet az aradiak visszaszorításával végződött.

— Jég. Még ebben a melegben is lehet rém e szó: a gazdák réme. Amerre az az ismert sötétszürke felleg halad, ott van ijedtség a föld népe között, és méltán. Az aradmegyei Sikula községet látogatta meg — írja levelezőnk — ez a csapás. A szokatlanul sokáig tartó jégvihar az egész határ tengerijét annyira tönkretette, hogy még a kőrök sem maradtak épen. A mező egészen le van tarolva, a termés megsemmisült.

— Kiátkozott püspökök. A „Tribuna” utolsó száma tulatesz magán. Megtámadja és olyan jelzőkkel illeti a hazafias Román Miron metropolitát, mely minden jóérzésű embernek az arcába kergeti a vért. Hieronymi belügyminiszter — ugymond — nemsokára ismét Pestre érkezik. Utjának legmaradandóbb emlékei lesznek bizonyára Miron érsek szavai, melyek „Isten áldását” kéri a miniszter törekvéseire, és biztosítja róla, hogy a metropolita is tőle telhetőleg hozzájárul a siker kivívásához. Es Miron érsek — folytatja tovább — az egyházfőknek ez a sálakja, posvány a kíván sikert Hieronyminek? Csak egy teljesen szolgai, sőt elvetemült lélek teheti, hogy megfélekedezik arról a méltóságról, melyet neki a szent ruha és palást kölcsönöz. Mig Horvátországban az egyházfők követendő példát állítanak elének, mi két szégyenletes eseményt mutathatunk fel, egyet Szamosújvárott s egyet most Szebenben. Egyet azonban mégis ezekből is tanult a román nép, s ez az, hogy főpapjai, ott, hol egyetlen tárgyilagos szót kell szólaniok, szolgálélekkel meghunyászkodnak s ezzel megmutatják, hogy ők a románosság ügyét nem szolgálják, de elárulják. Nem lehet — mondja végül — hogy az ilyen főpapokat még a hozzájuk legközelebb álló egyházi emberek is támogassák, annál kevésbé a távolabb esők, kik róluk többé egyetlen egy jó szót sem fognak a szájukon kiejteni.

— Kéjvonat a menyházi fürdőbe. Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága f. év július hó 29-én azaz vasárnapon Aradról Menyháza fürdőbe rendkívül leszállított menetárok mellett kéjvonatot fog indítani. A vonat indul Aradról vasárnapon reggel 6 óra 30 perczkor, Menyházára érkezik délelőtt 9 óra 37 perczkor, visszatér Menyházáról este 6 óra 05 perczkor Aradra megérkezik 10 óra 09 perczkor este. Menetár Aradról Menyháza fürdőbe és vissza I-ső osztályban 3 frt. II-ik osztályban 2 frt. III. osztályban 1 frt 50 kr. Jegyek arad-pályaudvaron e hó 28-án esti 6 óráig az A. Cs. E. V. állomás képviselőség irodájában vagy a hivatalos órák alatt az igazgatóságnál előre váltandók. Visszautazásnál a jegyek Menyházán lebélyegeztetendők. Aradról menet a jegyek csakis a kéjvonatra érvényesek, visszautazás azonban 29 és 30-án bármely rendes vonattal is történhetik. További felvilágosítások az aradi állomás képviselőségénél szerezhetők.

— Gyönyörűséges állapot. Azok a mélyen tisztelt uraságok és méltóságos asszonyok, a kik a polgári házasság ellen kegyesek voltak harcolni s a kik a heczeket még mindig hajlandók folytatni, kétségtelenül örömmel olvassák el az itt következő sorokat, amelyek egy esetet foglalnak magukban. Berta Sándor ómoroviczai tekintélyes református polgár, miután az első feleségétől törvényesen elvált, egy katolikus hajadont jegyzett el, a kit a katolikus templomban akart oltár elé vezetni. De csak akart, mert a katolikus pap sem ki nem hirdette, sem össze nem adta vele. Ily körülmények között megelégedtek a református pap áldásával. A házasságból pár hét előtt egy leánygyermek született, a kit a történetek után a református pappal akartak meg-

kereszteltetni. Hanem hát hiába. A tiszteletes ur kijelentette, hogy a leány katolikus és így ő elkeresztelést nem követ el. A miben neki teljesen igaza volt. Elvitték hát a kis leányt a katolikus paphoz, a ki azonnal kész volt a keresztelési aktusra. Am eleve kijelentette, hogy a gyermeket — törvénytelennek írja be az anyakönyvbe, mert az apa és anya házasságát nem ismerheti el törvényesnek. A csecsemő ily körülmények között még ma sincs megkeresztelve s a maga pogány állapotában a polgári házasság szükségességének képezi eleven bizonyítékát.

— Szerencsétlen bucsusok. Mint említettük, körülbelül kétszáz bucsus hagyta el folyó hó 24-én Temesvárt és indult Mária-Radna felé. Mint értesülünk, a hosszú ut fáradalmi és a borzasztó forróság következtében sokan utközben kénytelen voltak elmaradni. Két asszony napszúrást kapott, többeket pedig láz akadályozott meg a továbbhaladásban. De hát okvetlenül muszáj ilyen óriási hőségben bucsura járni?

— A miniszter köszönete. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Németh Sándor battonyai plébánosnak, a ki iskolai czélokra összesen 1148 frtot adományozott, őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította. — A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Lonovics József csanádmegyei főispánnak, a ki a magyar nyelv tanításában a nemzetiségi községekben a f. tanévben kiváló eredményt elért tanítók jutalmazására 100 frtot adományozott, őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

— Negyven millió nagy pénz. Annyival inkább nagyot néztek szives olvasóink, midőn távirataink közt olvasták, hogy Vermes Lajos negyven milliót költött el. Csak aztán jöttek rá, hogy Vermes Lajos az ismert sportsmannadósságai nem negyven millióra rugnak, mint azt táviratunk hozta, hanem negyedik millióra. A mi persze óriási különbség és — inkább megérthető. A tévedést a hibásan leadott táviratlap okozta. Nagyon természetes, hogy a nap folyamán minden számolni tudó ember azon gondolkozott, miként lehetett oly tőkésnek a nyakára hágni, melynek az évi kamatai meghaladják, a két millió forintot. A számítás vége az lett, hogy az olvasók a szerkesztőséggel együtt megállapodtak egy mindenkor helyrehozható — sajtóhibában.

— Gyilkos villám. Briz Mihályné mikor tegnap vitte ki az urának az ebédet a mezőre, bizony nem gondolta: ez az utolsó főztje. Briz Mikályné hirtelen haláláról nagy-iratosi levelezőnk a következőket írja: Szeles, viharos volt az idő Nagy-Iratoson esőre állt az idő. Dél felé Briz Mihályné megindult a tanyára, hogy urának kivigye az ebédet. Utközben fűrt a vihar és egy villám épen a szegény asszonyt találta, úgy hogy halva rogyott össze. Ki fogja most Briz Mihálynak kivinni az ebédet a tanyára?

— Bakkancsok a honvédségnek. A honvédelmi miniszter pályázatot hirdetett a honvédség számára készítenő bakkancsokra. Erre a radi iparosok is pályáztak, kiknek ajánlata tegnap érkezett vissza. Eszerint az aradi kamara területén a honvédség számára megrendelt a miniszter 6500 pár lábbelit, melyek fele bakkancs, fele pedig vászon lesz. Az iparosok a nagy rendelést szövetkezetté alakulva, készítik el.

— Ebben a nagy melegben. Nem is tréfa talán, ha azt mondjuk, hogy nemsokára a kiszált mesőkön sült bornyuk fognak legelni, hisz Temesvárott már 50° celsziust mutat a napra tett hőmérő. Nagy tudományu professzorok már nem egyszer ellátták az emberiséget jó tanácsokkal, csak hogy azokat megállani — kuracs dolog. Mindenek előtt s feltétlen nyugalom a fő! Semmi mozgás, semmi munka. Ez tilva, van. Sört, bort, spriczczer inni, — ha nem is tilos de semmi esetre sem ajánlatos, mert csökkenti a szervezet ellentálló képességét. 7 fokos alól még vizet se igyék senki, mert a hidegebb italok okozzák a különféle katarusokat. Nyitott ablaknál pedig ne álljon senki. És mégis éppen ellenkezőleg — est csinálja minden ember.

— Indulás a hadgyakorlatokra. Nagyváradról és Lugosról tegnap indultak el a tüzérek Radna-Lippára, hogy résztvegyenek az ottan tartandó nagy üteggyakorlatokon.

— Eletunt asszony. Gurahonczi írják lapunknak: Az „Aradi Közlöny” megemlékezett ama szomorú esetről, mely a napokban Guravoj mellett játszódott le. Akkor egy szűkszavú távirat jelezte, hogy Maroziv Makónia a Körösbe akarta gyermekét fojtani. Most a vizsgálat folyamán új adatok kerültek napfényre. Maroziv Makónia Paszarilla Miklea felesége volt, ki kezdetben jól bírta magát, később azonban a pálinka tönkretette. Ha pénzre tett szert, nem azt nézte, hogy otthon van-e szegény nejének kenyere, hanem míg a pénzben tartott, a korosma volt lakása. Addig neje és gyermeke éheztek. Ha szegény asszony e miatt panaszkodott, ütötte, verte. Ezt meguva a nő, gyermekével haza ment atyjához, de az nem akarta befogadni és nem is fogadta be. Ekkor karjára vette gyermekét, lemeot a Körös partjára, s a folyóba ugrott. A gyermeke a hullámok közttelte halálát, őt azonban a molnárok megmentették.

— Ami a fő! Pécskán egy sváb fiu egy lóvakaróval a kezében beleesett a Marosba. A végső pillanatokban mentette ki néhány fiatal ember, kik ragyogó szemekkel ádták át a fiut, a parton várakozó apának. Az kétségbeesetten, lélekszakadva faggatta a mentőket:

— Jaj, de hát hol van a lóvakaró?

— A hőség áldozata. Nagy oszlopületet okozott Pankotán — írja levelezőnk — egy, az utcán összeesett ember. Dr. Pain orvos, kit hirtelen odahívtak, a mezőről hazatérő beteg munkásemberen a napszúrás jeleit konstata-
lta.

— Leégett buzakazal. A Sulkovszky József herceg pankotai uradalmához tartozó apátii tanyán — mint levelezőnk írja — valószínűleg gyújtogatás folytán, kigyulladt egy 200 kereszt buzát tartalmazó kazal. A tűz oly gyorsan elharapódzott, hogy az oltás osakhamar lehetetlenné vált, s még a kazal közelében álló oséplőgépet sem volt képes a kicsődült uradalmi személyzet megmenteni, az is odaégett. A kár jelentékeny.

— Az 1866-iki harcz huszonnyolcz éves fordulóját mint minden évben, úgy az idén is nagy pompával ülte meg a veteránok egylete Pozsonyban. Az ünnepre az egész környékről gyűltek össze a különféle invalid- és veterán-egyletek tagjai. Korán reggel zenekisérlet mellett vonultak ki a kiszolgált katonák s ezak közt még elég sokan vannak, a kik a csatában részt vettek. A Zergehegyen lévő emléksobornál nagy közönség gyűlt össze, hol az ünnepély az elesettekért szolgálatot misével vette kezdetét. Az ezt követő prédikáció után nagy népünnep következett, mely késő éjjelig tartott. A kivonulás alkalmával szerencsétlenség is történt a nagy hőség következtében, a zergehegyi emlékoszlop közelében. A veteránok sorából Tittel Ferenc egyszerre kidült. A vörös-kereszt egylet jelenlevő tagjai azonnal odasiettek s azt találták, hogy a szerencsétlen veterán baloldalt szélhűdés érte. Az egylet tagjai azonnal bevitték a városba, a kik aztán később még egy gyönyörű szépségű leánynak is siettek segítségére, ki a forráság következtében elájult.

— A hercegprimás rokona. A perjamosi helyi ügy szerkesztőségébe nagy busan beállított a napokban a pézszaki sváb paraszt és elpanaszolta, hogy ő a hatalmas hercegprimás rokona, de nehéz munkával, napimból tengeti életét.

— Tegye bele az ujságba ezt a dolgot — végző anozsiáját a szegény ember — és küldjön egy példót a hercegprimásnak.

— Mi a neve önének? — kérdé a szerkesztő, hogy

— Válassza a szót: „Klausz” — felelé a paraszt.

— Csak nagynevezéssel sikerült a parasztot meggyőzni, hogy a primás korosztályát (Koloza, németül Klausz) tényleg vezették, és hogy ezen a révén alig van külön arra, hogy a primás vele nyafaságot valljon.

— Nyári viharok a kontinensen. Rékkenő megúny nyár uralkodik az egész európai kontinensen. Tikkasztó forráság teszi elviselhetetlenné nappalainkat, pihenéstelenekké éjjelüket úgy, hogy igazi varva-várt vendégek nánt üdvözöljük a hőséget enyhítő, le-

vegőt tisztító viharokat. — Tegnap óta egy északnyugot felől támadó vihar kelt utra Spanyolországból és most egymásután érkeznek a hírek szinte példátlan gyorsaságu haladásáról. Nem lehetetlen, hogy rövid idő múlva mi is megérezzük hatását. — Spanyolországban, mint egy madridi távirat jelenti, nagy pusztításokat okozott. Sok várost a viharhozta felhőszakadások következtében megáradt folyók elöntöttek. Az olajültetvények és szőlők sokat szenvedtek. A múlt éjjel Svájcs területén dühöngött a vihar borzasztó erővel. Felhőszakadások és villámcsapások jelentékeny károkat okoztak. A hőmérséklet 35 fokról 12-re szállt alá. Sok turista a hegyek közül a völgyekbe menekült. — Bécsből óriási vihar híre érkezik. A dühöngő orkán egyidőre a budapest-bécsi telefonközlekedést is megakadályozta. Valószínűleg ennek a viharoknak köszönhetjük, hogy az éjjeli órákban nálunk is tetemesen alászállt a hőmérséklet és hűvös szellő hirdeti, hogy alighanem részünk lesz nekünk is a viharban.

— Pusztító tüzek. Egymásután érkeznek a nyári évszak pusztító tüzeinek a hírei az ország minden részéről. — Pécsen az elmúlt éjjel éjfél után egy óra tájban kigyulladt a Bruokner-féle terményraktár. A hatalmas épület tetőzete pár percz alatt lángban állott, s a tüzoltóságna gondolnia sem lehetett másra, mint a tűz lokalizására. A raktár teljesen leégett, a benne felhalmozott nagy terménykészlettel együtt. A kár több mint nyolcezer forint. — Táthón, Esztergom közelében, az esti órákban nagy tűz keletkezett. Rövid idő alatt tiz ház állott lángokban a melléképületekkel együtt. Eddig még nem sikerült a lángokat elnyomni. Az esztergomi tüzoltóság, a melyet táviratilag hívtak segítségre, nem mehetett ki a lángokban álló helységbe, mert nem hagyhatja oda várost. Táth község valószínűleg áldozatul esik a féktelen dühöngő tűznek. A kár már eddig is roppant nagy.

— Fizetésképtelenségi esetek. A bécsi hitelező-egylet július 25-én a következő fizetésképtelenségi eseteket jelenti: Richtmann D. Samu kereskedő, Nagyvárad. — Zonke Zoltán kereskedő, H.-M.-Vásárhely. — Schömgig és Stiesz, Bécs. — Fechter Adolf, Bécs. — Alberti és Szenkovics kereskedő cég, Kézdi-Vásárhely. — Sitlich Marco, Triest. — Kuffler Leo és fia kereskedő cég, Lozonoz.

— Pályázatok. Aljegyzői állás a szombathelyi törvényszéknél 2 h. a. — Albírói állás az oravicai jbiróságnál 2 hét. — Birói állás a gyulai trvészéknél 2 h. a. — Irodatiszti állás besztorcebányai p.-d.-igazg. 8 h. a. — Szolgai állás a m.-szigetii p.-d.-igazg. 4 hét.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az Aradvidéki Tanítóegylet m. t. tagjai felkéretnek, hogy sziveskedjenek holnap. vasárnap d. e. 9-11 óra között minél többen megjelenni az egylet hivatalos helyiségében. Az elnökség.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

— Bányabetyár a czime annak a könyvnek, mely tegnap hagyta el a sajtót. Szerzője Nikolic Döme, aradi ügyvéd, ki a könyv jövedelmét minden költség és írói díjlevonása nélkül az aradmegyei tanítók tápintézete javára ajánlotta fel. A könyv egy forintért kapható Csik János, tanítónál. Az érdekes munkát ajánljuk lapunk olvasóinak figyelmébe.

* A dadogás gyógyítása. Roboz József, az aradi siket-néma intézet igazgatója a fenti czim alatt egy szakmunkát ad ki, mely jövő hó elsején jelenik meg. A mű ára 2 frt. A könyv első sorban orvosoknak és paedagogusoknak nyújt utmutatást a dadogásnak psychikus és didaktikai módszer segélyével való gyógyítására, másodsorban pedig a műveltebb közönség s dadogásban szenvedő egyének felé fordul, tájékoztatván őket az iránt, miként szabadulhatnak meg hibájuktól.

TÖRVÉNYKÉZÉS.

§ Szóváltástól a fejszecsapásig. Albulessz k Mária és Tépán Jóna berzovailakosok az utczán — valami régi haragot emlegetnek — összeszólalkoztak. A szóváltás, különösen ha asszony van a vitázók között, hamar fajul tettelegessé, így történt hogy össze is pofozkodtak. Most már a verekezésbe beleszólt Albulessz Maxim és Tépánt fejszével

hátra verte, míg Tépán az asszonyt vágta meg súlyosan a kezén, szinte fejszével. A kir. törvényszék a tegnapi végtárgyaláson Tépánt 6 havi börtönre, Albulessz Maxim 1 havi fogházra ítélte. Az asszonyt, miután a felek is megbocsátottak neki, felmentette.

§ Szénalopás. Kurticson történt, hogy Kapcsos István kurticsi lakos, Lisa Mihály és özv. Mester Jánosné biztatására — mint Kapcsos a tegnapi végtárgyaláson vallotta — szénát lopott a földesurtól, Fehér Domokostól. A tetten Kapcsost rajtafogták, mit ő töredelmesen be is vallott, de Sira Mihály és mester Jánosné bünrészességüket tagadták. A kir. törvényszék ezért Kapcsot lopás bünténye miatt 6 hónapi börtönre ítélte, míg Sirát és Mesternét, miután nem lett reájuk bizonyítva semmi, felmentették.

TÁVIRATOK.

Bánffy br. szabadságon.

Budapest, július 27. (Saj. tud. táv.)
Bánffy Dezső báró képviselőházi elnök ma megkezdte néhány hétre terjedő szabadságát, melyet Apanagyfaluban fog tölteni.

Lukács Béla Zalathnán.

Budapest, július 27. (Saj. tud. táv.)
A lapok azon híre, hogy Lukács miniszter Szamosujvárról Budapestre visszatért, téves, mert Lukács miniszter Zalathnán, van hol hosszasabban fog időzni.

Zalathna, július 27. (Saj. tud. táv.)
Lukács Béla kereskedelmi minisztert Zalathna polgársága diadalkapuvál és üdvözlő beszéddel fogadta. Este tiszteletére fáklyamenetet rendeztek. A református pap üdvözlő beszédére, melyben kiemelte a miniszternek érdemeit, Lukács a lakosságot a törvények iránti tiszteletre intette, mert csak úgy munkálhatják boldogságukat. A beszéd pointjét az adja meg, hogy tudvalevőleg Zalathna lakossága jórészt — oláh.

Magyarország szesztermelése és adóbevétele.

Budapest, július 27. (Saj. tud. táv.)
Magyarország szesztermelése és adóbevételeiről szóló hivatalos kimutatás szerint az adó lefizetése mellett elszállított szeszmenyiségnek megfelelő togyasztási adó összege május hóra 2.551,171 frt 75 kr, mult évi szeptember elsejétől folyó évi május végéig 22.135,616 frt 80 kr. Az összes szeszadó 21.584,318 frt 15 kr, mult évi szeptembertől május végéig 23.827,095 frt 40 kr.

Vigyázatlanság áldozatai.

Budapest, július 27. (Saj. tud. táv.)
Guttman, szerezseny-utczai füszerüzletének két segédje a pinczéből benzinnel telt üveget hoztak fel. Gyertyával mentek le s oly közel értek azzal az üveghez, hogy a nagy üveg egyszerre szétrobbant. A segédek földhöz vágódtak, Sulyos égési sebeket szenvedtek. A sérülteket a kórházba szállították.

Borzasztó tűzvész.

Debreczen, július 27. (Saj. tud. táv.)
Az „István” gözmalom reggel kigyulladt s raktáraival és gépházaival együtt leégett. A kár meghaladja a félmilliót. Három munkás benégték. Holttesteiket nem találták meg romok között. A tűz az alsó helyiségben, a buzatisztitónál támadt ismeretlen okból és hamar elborította a négyemeletes épületet, átcsapva a raktárakra, gépházra. — Csupán a régi malom maradt meg. A tüzoltóság mellett 3 század katonaság segédkezett, de sikertelen-

nül. A szomszédos szőlőkertben is több ház leégett.

Tűz Sopronban.

Sopron, július 27. (Saj. tud. táv.) Az éjjel óriási vihar volt. Illmitzben (Mosony-megye) tűz ütött ki, mely a helységet teljesen elhamvasztotta.

Egy szociálista vezér felügyelet alatt.

Nagybecskerek, július 25. (Saj. tud. táv.) Gion János, a magyarországi szociáldemokraták vezetőségének tagja, a „Volkstimme” szerkesztője ideérkezett. — A rendőrség Giont felügyelet alatt tartja mert a pártvezetőség megbízásából Temes, Torontál és Krassó megyékben szociálista köpeny alatt anarkista üzemeket folytat.

Életfogytiglani fegyház.

Páris, július 27. (Saj. tud. távirata.) Meunier anarkista elleni perben az esküdtek az összes vádpontokra nézve igennel feleltek. Az enyhítő körülmények tekintetbevételével a törvényszék Meuniert életfogytiglani fegyházra ítélte.

Francia képviselők párba.

Páris, július 28. (Saj. tud. távirata.) Clemenceau és Deschanel közt a boulognei erdőben végbement párba alkalomával Deschanel a második összecsapásnál jobb arczán kardszurást kapott.

Az anarchizmus megfékezése.

Róma, július 27. (Saj. tud. táv.) Az anarchizmus megfékezésére irányuló nemzetközi megállapodások tekintetében folytatott megbeszélések most szünetelnek ugyan, az olasz kormány azonban meg fogja ragadni az alkalmat, hogy az eszme-cserét újból folyamatba hozza.

A bolgár közvélemény.

Sófi, július 27. (Saj. tud. távirata.) Stoiloff és Petroff miniszterek a vidéki körutjuk sikeréről tett jelentésben kiemelik azt a nagy fordulatot, mely a közvélemény felfogásában nyilvánul. A miniszterek bizton számítanak rá, hogy a szkup-tinaválasztásoknál a kormány túlnyomó többséget nyer.

Gyilkos korcsmáros.

Genf, július 27. (Saj. tud. távirata.) Egy korcsmáros, kit anarkistának ismernek, törzsúrásokkal megsebesített két rendőrt, kik őt fenyegetés miatt akarták tartóztatni. A rendőrök egyike halálán van.

Az anarkisták névjegyzéke.

Milanó, július 27. (Saj. tud. távirata.) A rendőrség külön névjegyzékbe foglalta össze az ismert anarkisták nevét, mely részletesen felsorolja azok viszonyait és összeköttetéseit. E névjegyzéket megküldte valamennyi olasz város rendőrségének.

Hadüzenet.

Shangai, július 27. (Saj. tud. távirata.) Megerősítik, hogy Japán és Kína közt a hadüzenet megtörtént.

KÖZGAZDASÁG.

Arad vámszedési joga.

— A kereskedelemügyi m. kir. miniszter által folyó évi 49.155. sz. a. Arad sz. kir. város közegetvámszedési jogának meghosszabbítása tárgyában kiadott engedélyokirat. — (Folytatás.)

17. Minden mezőgazdasági czéliből közlekedő fogatok vagy hajtott állatok azon határon belül, melyhez tartoznak.

18. Gyalog személyek általában akár visznek terhet, akár nem.

19. A községből kimenő fogatok és kihajtható marhák.

20. Azon lovak és hordállatok, melyek katonai szolgálatra való besorozás vagy az 1873. XX. t.-cz. értelmében osztályozás végett az állítási helyre és onnan visszazállítatnak, továbbá a fegyveres erő élelmezése czéljából beszerzett marhák, melyekre nézve a hajtóknak katonai hatóság által kiállított igazolványt kell felmutatniok.

21. A vámtulajdonosok által önként vámenteseknek elfogadott személyek, állatok és fuvarok, ideértve mindazon vámentességeket is, melyek magánjogi szerződéseken vagy egyezségeken alapulnak.

Mindazon egyéneknek, kik és mindazon szállítmányoknak, melyek a fentebbi 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 15. és 20. pont alattiak szerint vámentesek, megfelelő hivatalos igazolvánnyal kell birniok, továbbá:

22. A helyi viszonyokra való tekintetből mentesek a követetvámdij fizetésének kötelezettsége alól:

a) A város közönsége mint erkölcsi testület részére érkező bármintű kocsik és czikkek.

b) A város határában való közlekedés általában.

c) Azon más községbeli illetőségű egyének, kiknek a város határában földjeik vannak, midőn földjeik művelése végett kelnek át a vámsorompón.

d) Azon vidékiek, kik mint bérlők, albérlők, vagy feleség, a város határában fekvő földek művelése végett jönnek be, vagy midőn terményeiket hazaszállítják.

e) Azon helybeli iparosok, kik árucikkeiket vizik vidéki vásárookra, midőn azokról visszatérnek.

A c) d) és e) alatt említettek hatósági bizonyítvánnyal kötelesek mentességüket igazolni.

f) Mindazon aradi lakosok, kik a csálai erdőből saját használatukra tüzfát szállítanak, vagy mint a kincstári erdőben levő földek bérlői, a haszonbérlet földről a városba terményt vagy takarmányt hoznak be, nemkülönbben azon városi lakosok, kik a város határában levő földekről terményt vagy takarmányt a csálai erdőn át szállítanak haza, vagy földjeik művelése czéljából ezen erdőn át közlekednek; továbbá a csálai erdőben rendezett mulatságok alkalmával onnét a városba hajtó fogatok.

g) A városi lakosoknak a csálai erdőbe, vagy szomszédos idegen határba legeltetés végett kihajtott marhái, midőn a legelőről visszatérnek.

B) A vaspályákon, valamint a Maros folyón érkezett és a városba beszállított czikkek után szedendő vámdíjak alól mentesek a következők:

1. A kir. uralkodóház minden tagjának és udvartartásainak összes szállítmányai.

2. A kir. udvarnak, közvetlen kíséretének összes szállítmányai.

3. Az idegen hatalmasságok követjeinek képviselőinek összes szállítmányai.

4. A fegyveres erő szükségleteire, valamint hadi és honvédelmi czélokra szolgáló összes szállítmányok,

5. Az állami javak általában.

6. A m. kir. posta összes szállítmányai.

7. Az állami vasutak, állami törvényhatósági vasuti állomáshoz vezető közlekedési, községi közútló közutak, s azokon levő műtárgyak építésére és fenntartására, továbbá az árvédelem biztosítására, ugyszintén az állami vagy középületek építésére szükséges anyagok még azon esetben is, ha az építkezés vállalat utján eszkozöltetnek.

8. A templom, iskola és paplak építésére szükséges anyagok.

(Vége következik.)

Aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, július 27.

(S. ss.) Gazdáink belátják, hogy jobbára egyelőre kilátás nincs, miért most már tömegesebben hozzák áruikat a piacra. Ennek daczára a mai hetivásár kínálatos, aránylag más évek ilyenájban hozatalához gyenge volt.

A buza kedvezőtlen vételkedvvel kelt, az ára nem változott. Irányzat lanyha.

Annál inkább volt az árpa és tengeri üzlet. Utóbbi ugyan csak néhány kocsi volt a piacon. Az ár naponta emelkedik, kereslet sürgős. Más gabnaneműek jelentéktelen hozatalal.

Eladatott:

B u z a uj 600—800 mm. 5 frt 90 krtól 6 frt 20 krig mmként.

R o z s uj 50—100 mm. 4 frt 50 krtól 4 frt 60 krig mmként.

A r p a uj 150—200 mm. 4 frt 80 krtól 4 frt 90 krig mmként.

Z a b uj 5 frt 20 krtól 5 frt 90 krig mmként.

R e p o z e uj 7 frt 30 krtól 7 frt 60 krig mmként.

T e n g e r i magánfogyasztók 5 frt 20 krtól 5 frt 60 krig mmként.

B u z a ó 5 frt 90 krtól 6 frt 10 krig mmként.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi július hó 26. Hízott sertésárak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kg. felüli súlyban) 41.—42. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 41.5—42. — krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg. felüli súlyban) 42.5—43. krig. Fialat közép (pkint 251—320 kg. súlyban) 42.5—43.5 krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg. terjedő súlyban) 43.5—44. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kg. felüli súlyban) 41.—42. krig. — Közép (pkint 220—280 kg. súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (pkint 220 krig. súlyban) 43.—44. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kg. felüli súlyban) 42.—42.5 krig. Közép (páronkint 220—260 kg. súlyban) 42.—43. krig. — Könnyű (páronkint 220 krig. terjedő súlyban) 41.5—42.5 krig. Sertésállétszám 1894. július hó 24-én volt készlet 188,320 darab. 1894. július hó 25-én felhajtott: 891 drb. 1894. július 25-én elszállított: 2284 drb. 1894. július 26-án maradt készletben 186,927 drb. — A hízott sertésüzletirányzata: változatlan.

Szeszüzet.

— Július 27. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 54.75, kicsinyben 55.— hordó nélkül, per 100 liter $\frac{1}{2}$ beieértve 85 frt fogyasztási adó.

Budapesti gabnatöze.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, július 27. d. u. 5 óra.

F	s	j	Irányzat	100 kg. ár	
				frttól	frtig
Buza	bánsági uj			6.45	6.75
Buza	tiszavidéki			6.50	6.80
Buza	pestvidéki			6.45	6.80
Buza	fejérmegyei			6.45	6.80
Buza	bácskai			6.55	6.85
Rozs	uj, I-od rendű			5.—	5.05
Rozs	uj, II-od rendű			4.85	4.95
Arpa	takarmány			—	—
Arpa	égetni való			—	—
Arpa	sőrfedei			—	—
Zab				6.75	7.—
Tengeri	bánsági			—	—
Tengeri	másnemű			5.25	5.35
Káposzta-repeze	bánsági			9.—	9.50
Köles				—	—
H A T Á R I D Ő R	Buza	szept.-okt.		6.69	6.71
	Buza	márcz.-ápr.		7.08	7.08
	Buza	máj.-jun.		—	—
	Rozs	szept.-okt.		5.08	5.08
	Tengeri	jul.-aug.		5.28	5.28
	Tengeri	aug.-szept.		5.28	5.28
	Tengeri	októberre		—	—
	Zab	márcz.-ápr.		—	—
	Zab	szept.-okt.		5.94	5.94
	Káposzta-repeze	aug.-szept. 1894.		9.45	9.5

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

D. S. (Pankota) Köszönjük. Egyiket a legdekesebbet vasárnapra hagytuk. A lap meg.

U. D. (Arad) Fogadják köszönetünket. A hét elején megkezdjük.

Kalamus. Ugy lesz, a mint ohajtotta. Fajja szívélyes üdvözlését a redakciónak!

Felölös szerkesztő. Vass Géza.

Egy jó nevelésű fiu

TANULÓNAK

felvétetik az „Aradi nyomdatársaság”
könyvnyomdai intézetében, Fő-ut 51.

1513/1894. pm.

686. 3 | 3

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy 700 frt évi fizetéssel kapcsolatos irodai segéd-tisztai állás választás utján betöltendő lévén, azokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják s az 1883. évi I. t.-cz. 19. §-ban megjelölt minősítésel bírnak felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám a f. évi augusztus hó 7-ig bemutassák

Arad, 1894. évi július hó 14-én.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgarmester.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi május hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,23	5,55	4,37
Kétegyháza	2,54	6,13	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,18
Lökösháza	12,14	8,49	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,25	11,46	8,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	—
Glogovác	2,44	6,48	4,42	—
Gyórok	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	—
Konop	—	8,00	5,58	—
Borzova	—	8,14	6,12	—
Tótvár	—	8,38	6,41	—
Soborsin	—	8,56	7,00	—
Piski	—	11,04	10,11	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,18	—
Tóvis érkezik	—	1,20	11,40	—

Erdély felől.

	éjjel	este
Tóvis indul	3,19	—
Gyulafehérvár	3,48	—
Piski	5,35	—
Soborsin	8,21	—
Tótvár	8,40	—
Borzova	9,09	—
Konop	9,25	—
Radna-Lippa	9,58	5,47
Paulis	10,11	6,02
Gyórok	10,25	6,18
Glogovác	10,48	6,47
ARAD érkezik	11,00	7,00

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kurtics	5,44	5,17
Lökösháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	7,04	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,24
Kétegyháza	7,40	7,47
Lökösháza	7,59	8,14
Kurtics	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,59
ARAD érkezik	8,45	9,10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6,25	11,35	5,58
Uj-Arad	6,43	11,59	6,09
Németságh	7,05	12,24	6,27
Vinga	7,32	12,52	6,46
Orczifalva	7,48	1,09	6,58
Merczifalva	8,03	1,25	7,09
Szt.-András	8,19	1,44	7,21
TEMESVÁR érkezik	8,42	2,10	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,00	1,12	8,15
Szt.-András	8,20	1,41	8,45
Merczifalva	8,34	1,59	9,05
Orczifalva	8,45	2,15	9,21
Vinga	9,02	2,40	9,46
Németságh	9,17	2,57	10,00
Uj-Arad	9,34	3,30	10,30
ARAD érkezik	9,44	3,44	10,50

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisajánd-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,38	8,11
Siklió	9,51	7,26
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,23	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	6,03
Elek	5,30	6,23
Ottlaka	5,40	6,36
Siklió	5,51	6,50
Székudvar	6,03	4,06
Kisajánd-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	6,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,14	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarásmaj.	7,17	8,42
Nesze	7,25	8,52
Kovácskőháza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,38
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	8,00	5,16
Bánkut	8,22	5,36
Megyes-Bodzás	8,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,08
Nesze	4,25	6,28
Kamarás-maj.	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,49
Pécska	5,43	9,36	5,13
Battonya	6,12	10,11	5,47
Tompa	6,24	10,01	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagyfak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	8,00
Kis-Zombor	3,12	6,46	4,08
Makó	3,35	7,05	4,50
Apátfalva	3,55	7,24	5,15
Nagyfak	4,02	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,17	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,08	8,28	7,00
Tompa	5,32	8,50	7,27
Battonya	5,45	9,02	7,43
Pécska	6,10	9,26	8,10
Szt.-Tamás	6,23	9,39	8,24
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,23	12,30
Ötvenes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,19	6,02	1,36
Világos	7,46	6,29	2,39
Muszka-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,44	7,27	4,43
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,53
Almás-Alcsill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.
GURAHONCZ indul	4,15	3,00
Almás-Alcsill	4,32	3,17
Borossebes-Buttyin	5,02	3,47
Bokszeg-Beél	5,31	4,16
Borosjenő	5,56	4,41
Apatelek	6,06	4,51
Pankota	6,45	5,29
Muszka-Magyarád	6,51	5,35
Világos	6,58	5,42
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30
Ötvenes	7,50	6,35
ARAD érkezik	8,08	6,52

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35

1868. év óta bevált szer.

BERGER-féle gyógy- KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában fényes sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koss s sírói kitégek, ugyancsak orr-rezeség, ótvár, fagydag, láb-izadás, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Uszások elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése s az ismeri védjegyre való figyelmes tetés kéri. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmaztatik a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan. Amely esetben ezek jobbnak találhatók, csak a Berger-féle kátrány-kénszappan kérendő; miután a külföldi utazatok hatástanoknak bizonyulnak. A gyengébb kátrányszappan az **arobór tisztáltsággal**

elavoltatásra, a gyermekeknek valamennyi fejbetegsége ellen felülmulhatlan bőrtisztító mossó és fűrészsappan mindennapi használatul szolgál.

Berger-féle glicerín-kátrányszappan 25% glicerín tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajta készlettel elosztással együtt 25 kr. A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: **Bence-szappan** a bőr simítására, **berax-szappan** pattanások ellen, **orobór-szappan** a bőr simítására himlőhelyeknél és mint fertőtlenítő szappan, **lehtyel-szappan** rheuma és arcvörösség ellen, **szeplő-szappan** igen hathatós, **Tannin-szappan** lábszáradás és hajkihullás ellen; **fog-szappan** a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan utazatok vannak. Gyár és főraktár: G. Holl & Comp. Troppau. Éremjellel kifizetve a kereskedelmi ügyosztályunkon Bécsben 1894.

Kapható Aradon:

Rozsnyay Mátyás, Kiss István, Ring Lajos és Demkő Géza urak gyógyszerárában, különben pedig magyarországi legtöbb gyógyszerárakban. 338 6—8

Világosi Járás főszolgabírájától.

3269/1894. közg. sz.

718. I—2.

Pályázati hirdetmény.

Kerek község jegyzői állása halálozás folytán üresedésbe jöven, ezen állás betöltésére pályázatot nyitok, s a választás megejtésére határidőül f. évi augusztus hó 16 ik napjának d. e. 10 óráját Kerek község székházához tűzöm ki.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6-ik §-ában előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat 1894. augusztus hó 15-ikéig ide adják be.

Világos, 1894. évi július hó 25-én.

Kabdebó
főszolgabíró.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége.

20015/94.

I—3.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Temesvár Józsefváros állomáson vámhivatal létesítése céljából a II. sz. raktár meghosszabbítandó.

Ezen építési munkálat biztosítása céljából ezennel nyilvános versenyárgyalás hirdetik.

E végből felhívják a pályázók, hogy ezen építésre vonatkozó s alant felsorolt feltételek szerint felszerelt szabályszerű bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlataikat legkésőbb f. évi aug. hó 1-én déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség titkárságánál benyujtsák vagy posta útján oda beküldjék.

Később érkező vagy távirati ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Övadék fejében 400 frt készpénzben vagy a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tizennégy napnál nem régebb utolsó árfolyam szerint a fenti összegnek megfelelő értékű és állami letétekre alkalmas értékpapirokban az alulírott üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon, vagy f. é. július hó 31-én déli 12 óráig letétbe helyezendő.

A lepecsételt ajánlatok borítékai »Ajánlat a Temesvár-Józsefvárosi II. sz. raktár meghosszabbítási munkálatokra« felirással látandók el.

A letétjegyek az ajánlathoz nem csatolandók.

A végrehajtandó munkára vonatkozó tervek és pályázati feltételek f. é. július hó 20-ától kezdve a szegedi üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában s a temesvári osztálymunkáknál naponta d. e. 8 órától 2 óráig betekinthetők.

Szeged, 1894. évi július hó.

Az üzletvezetőség.

687 | 894. gazd. sz.

702. 3—x

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a tűzör-ségi laktanya épületében lévő pinczének f. évi szeptember hó 15-től egy vagy több évre való bérbeadása iránt f. évi július hó 30-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: évi 170 frtnyi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi július hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

688 | 1894. gazd. sz.

798. 3—x

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a járvány-kórház telepen lévő összes épületeknek fedélszatornával való ellátása iránt f. é. július hó 30-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 348 frt 90 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi július hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

1600/1894. pm.

I—3.

Hirdetmény.

Néhai Pálffy Józsefné szül. Kishalmy Klementina emlékezetére idősebb Kishalmy Ferencz ur által tett alapítvány 4000 frtnyi tőkéjének 200 frtot tevő egy évi kamatai, mint kiházasítási vagy üzlet berendezési segély összegre a f. é. augusztus hó 19-én egy, az aradi polgári jótékony nőegylet árvaházában nevelt kifogástalan erkölcsiségű szorgalmas árvának, vagy egy oly egyennek, ki szintén a nevezett árvaházában neveltetett s mint nagykorú lép házasságra, vagy kezd üzletet — ki fog adatni.

Azok tehát, kik ezen segélyt elnyerni óhajtják s a megjelölt minősítéssel bírnak, felhívják, hogy kérvényüket hozzám f. é. augusztus hó 17-ig benyujtsák.

Arad, 1894. évi július hó 24-én.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

M. kir. államvasutak.

17595/III. szám.

I—3.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszszük, hogy Csaba állomáson f. hó 30-án reggeli 9 órától kezdve a vonalunkon kézbesíthetetlené vált árúk és feleslegre kepező tárgyak nyilvános árverés útján eladatni fognak. Nevezetesen: hajlított faszékek, divány, állvány, pamut hulladék, szappan, czukorka, ruhanemű, cognac, bor, likör, festék, enyv, csiriz, olaj, borkenőcs, faszög, tengeri morzsó, márványlap, dörzskő, edény, kézműáru, sertésbőr, toll, szalmapapír, üres zsák, kovács szén stb. stb.

Ezen árverésre a t. cz. közönség tisztelettel meghívatik.

Arad, 1894. július hó 20.

Az üzletvezetőség.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatársaság” könyvnyomdájában.

689 | 894. gazd. sz.

704. 3—x.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a közle-gelőbéli 3. számú eddig Vljakó József és társai által hasznabérelt 130²⁰⁴/1110 holdnyi szántóföld-nek 5 holdas parcellákban való bérbeadása iránt folyó évi augusztus hó 6-án d. e. 9 órakor ár-
verést tart.

Kikiáltási-ár: holdanként évi 15 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási-ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli ár-
verés megkezdése előtt nyújtandók be s csak ak-
kor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánom-
pénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kije-
lenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és el-
fogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi július hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Aradon.

16063/94. I. szám.

673. 2—3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Gyulafehérvár állomáson levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázat hirdetik.

A bérlet 1895. évi január hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól, számított három éven át, vagyis 1897. évi december hó 31-ig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a borítékra »Ajánlat a gyulafehérvári pályavendéglő bérletére« felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve f. évi november hó 20-án déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánompénz fejében 100 azaz száz o. é. forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi november hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő. Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1894. évi július hóban.

Az üzletvezetőség.

493/1894. pm.

2—3.

Hirdetmény.

Az első aradi gyártelep részvénytársaság Sága külvárosban fekvő szeszgyára vizeinek a Holtmaros — most már élőviz-csatornába való levezetésére szolgáló, a nevezett külvárosi Eke-utczán a városi téglaverő helyeken átvonuló, fából tervezett csatornából álló vízi művek létesítésére engedélyért folyamodván, ezen kérvényt a hozzá csatolt tervekkel, valamint ezen tervekre tett szakértői véleményekkel, egy kulturmérnöki hivatal észrevételeire a kérvényző által bemutatott nyilatkozattal együtt 1894. évi július hó 25-től augusztus hó 25-ig terjedő 30 napra hivatalos helyiségben közszemlére kiteszem.

Egyidejűleg a kérvény tárgyalására 1894. évi szeptember hó 17. napjának d. e. 10 óráját határidőül, tárgyalási helyül pedig Arad sz. kir. város székházának tanács termét kitűzöm.

Egyidejűleg mindazokat, akik a kérdés alatti vizimű által érdekelvők, felhívom, hogy a mű létesítése ellen netáni ellenvetéseiket akár a közszemlére való kitétel alatt írásban, akár a tárgyalás alatt szóval annál inkább elbádják, minthogy ellen esetben a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Aradon, 1894. évi július hó 19-én.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.